

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

59-1

Brno 2018

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 59
Volume 59

Číslo 1
Issue 1

Předseda redakční rady Head of editorial board	Pavel Kouřil
Redakční rada Editorial board	Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski, Alexander Ruttikay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik
Odpovědný redaktor Editor in chief	Petr Škrdla
Výkonná redakce Assistant Editors	Hedvika Břínková, Zdenka Kosarová, Šárka Krupičková, Olga Lečbychová, Zuzana Loskotová, Ladislav Nejman, Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela
Technická redakce, sazba Executive Editors, Typography	Azu design, s. r. o.
Software Software	Adobe InDesign CC
Fotografie na obálce	Hlinsko – Kouty I. Oboustranně plošně retušovány hrot se čtyřmi přiloženými uštěpy (obr. 3, str. 23).
Cover Photography	Hlinsko – Kouty I. Bifacial point with four refitted flakes (Fig. 3, Pg. 23).
Adresa redakce Address	Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. Čechyňská 363/19 602 00 Brno IČ: 68081758 E-mail: pv@arub.cz Internet: http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html
Tisk Print	Azu design, s. r. o. Bayerova 805/40 602 00 Brno

ISSN 1211-7250 (Print)
ISSN 2571-0605 (Online)
MK ČR E 18648
Vychází dvakrát ročně
Vydáno v Brně roku 2018
Náklad 400 ks

Časopis je uveden na Seznamu neimpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.
Časopis je uveden v citační databázi SCOPUS a na seznamu vědeckých časopisů ERIH PLUS.
Copyright ©2018 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., and the authors.

Osídlení kultury s LnK je dosud známo pouze ze západní části katastru Ostrovačic (Přichystal 2012, 138), jde tedy zároveň o novou lokalitu této kultury.

Zdeněk Hájek

Literatura

Přichystal, M. 2012: Ostrovačice (okr. Brno-venkov). *Přehled výzkumů* 53(1), 138.

Resumé

Ostrovačice (Brno-venkov District), Viléma Mrštíka Square. Linearbandkeramik Culture. Settlement. Rescue excavation.

POPŮVKY (K. Ú. POPŮVKY U BRNA, OKR. BRNO-VENKOV)

Mezi ulicemi Nová a Vintrovna. LnK. Sídliště. Záchranný výzkum.

V souvislosti se stavbou „Popůvky – P. Z. východ, odvedení splaškových vod“, která probíhala v měsících březnu až dubnu, byla zachycena část sídliště datovaného do kultury s lineární keramikou (dále jen LnK). Záchranným archeologickým výzkumem Moravského zemského muzea se podařilo zachytit šest objektů sídlištního charakteru a devatenáct kůlových jam (z nichž KJ 12–19 tvořily relikty domu nadzemní kůlové konstrukce). Byla získána menší kolekce keramiky, mazanice a štípané kamenné industrie. Dle předběžného zjištění lze nálezy datovat do fáze Ib kultury s lineární keramikou.

V měsících říjnu až prosinci bylo po skrývce pro novou halu, zachyceno polykulturní pravěké osídlení. Objeveno bylo sídliště kultury s lineární keramikou, pohřebiště kultury se zvoncovitými poháry a několik pravěkých objektů rámcově datovaných do eneolitu a pravěku. Záchranným archeologickým výzkumem, který provedl Archeologický ústav Moravského zemského muzea, se podařilo zachytit osm objektů sídlištního charakteru a tři kůlové jamky datované do kultury s lineární keramikou. Část zmíněných objektů a kůlových jam tvořila relikty stavby nadzemní kůlové konstrukce. Mezi další významnější nálezy patří pec a jáma, která s největší pravděpodobností sloužila pro zpracování ostatní kamenné industrie.

Osídlení na katastru obce Popůvky je v době neolitu a eneolitu velmi intenzivní, nejbližší doložené pravěké struktury se nacházejí v severním úseku ulice Nová (Přichystal 2016, 172–173), což je poloha ležící (cca 300 m) předmětné plochy.

Zdeněk Hájek, Alžběta Čerevková

Literatura

Přichystal, M. 2016: Popůvky (k. ú. Popůvky u Brna, okr. Brno-venkov). *Přehled výzkumů* 57(1), 172–173.

Resumé

Popůvky (Popůvky u Brna Cadastre, Brno-venkov District), between Nová and Vintrovna Streets. Linear Pottery Culture. Settlement. Rescue excavation.

POZOŘICE (OKR. BRNO-VENKOV)

„Pod kostelem“. LnK. Sídliště. Záchranný výzkum.

Lokalizace: S-JTSK – Y=-584933 X=-1161013, Y=-584933 X=-1161001, Y=-584897 X=-1161002 a Y=-584899 X=-1161014.

Pří skrývce pro stavbu podsklepeného rodinného domu (č. poz. 181/1) bylo zjištěno sídliště spadající do období neolitu (obr. 7). Na relativně malé ploše stavby (cca 150 m²) se kromě 0,4 m mocné kulturní vrstvy podařilo zachytit několik zahloubených objektů. Struktury svými nálezy odpovídají kultuře s lineární keramikou. Ve směru sever–jih byly orientovány celkem 4 protáhlé stavební jámy, 1 stavební jáma měla nepravidelný tvar. Exkavace těchto objektů byla ve většině případů limitována plochou pozemku. Zbylé situace představovaly kůlové jámy konstrukce stavby, jejichž půdorys se však nepodařilo konkrétněji identifikovat. Z objektů pochází nepočtený materiál zastoupený převážně zlomky keramiky, mazanice a také broušenou industrií včetně několika zrnůtek.

Zjištěné sídliště navazuje v širším vztahu na nálezy zjištěné v roce 2015 při stavbě kanalizace v ulici „Nová“. Prostor v jižním a jihozápadním mírném svahu kolem ulice „Nová“ na k. ú. Pozořice je tedy možné považovat za součást nově zjištěné lokality z období neolitu (Kos 2016, 174).

Richard Bíško

Literatura

Kos, P. 2016: Pozořice (okr. Brno-venkov). *Přehled výzkumů* 57(1), 174.

Resumé

Pozořice (Brno-venkov District), “Pod kostelem”. During an archaeological rescue excavation, a Linear pottery Culture settlement was excavated.

Obr. 7. Pozořice (okr. Brno-venkov). Celkový pohled na plochu od jihozápadu.

Fig. 7. Pozořice (Brno-venkov District). Overall view of the excavation area from the southwest.

PŘEROV (K. Ú. DLUHONICE, OKR. PŘEROV)

„Dolní újezd“. LnK, MMK II. Sídliště. Záchranný výzkum.

Lokalizace: GPS – 49.4561800N - 17.4190486E, 49.4561519N - 17.4194025E, 49.4583208N - 17.4196064E, 49.4583278N - 17.4199175E.

Záchranný archeologický výzkum na této lokalitě byl zapříčiněn stavbou budoucí komunikace D1 – 0136. Výzkum probíhal během měsíců března až září v roce 2017 a bude ukončen dle postupu skrývek ornice v roce 2018. Během výzkumu zde byla zkoumána polykulturní lokalita Přerov – Dluhonice 2, na které byly zjištěny stopy osídlení z několika časových období – LnK, MMK II, KNP, starší doba bronzová a KLPP. Zkoumané objekty datované do období neolitu zahrnovaly půdorysy dlouhých domů, zásobních jam a také na sídlišťích často nalézané mělce zahloubené objekty většinou oválného půdorysu (cca 63 nálezy datovaných objektů). Na lokalitě byl zaznamenán neolitický příkop a rovnoběžný žlab, který tuto osadu z jedné strany ohrazoval (objekt 4), do stěn příkopu byly zapuštěny píčky. Ve výplni příkopu byl nalezen fragment neolitického keramického modelu „trůnu“ s částí antropomorfní aplikace (obr. 8).

Jakub Vrána

Resumé

Přerov (Kat. Dluhonice, Bez. Přerov), „Dolní újezd“. Neolithikum (LBK). Siedlung. Rettungsgrabung.

Obr. 8. Přerov. Fragment neolitického keramického „trůnu“.

Fig. 8. Přerov. A part of a neolithic ceramic “throne”.

PŘEROV (K. Ú. PŘEDMOSTÍ, OKR. PŘEROV)

Malé Předmostí 7. LnK, MMK. Sídliště. Záchranný výzkum.

Záchranný archeologický výzkum v poloze „Malého Předmostí“ se nachází na trase nově budované rychlostní komunikace D1, ve směru Přerov–Říkovice. Předmětná lokalita se nachází na západním okraji města Přerova, v blízkosti městské části Předmostí, s nadmořskou výškou 224–225 m. Trať Malé Předmostí 7 pak dále navazuje na tratě „Široký“ a „Díly“ kde rovněž probíhá součinný archeologický výzkum. V prostoru zkoumané plochy, byly již v minulosti provedeny povrchové sběry, během kterých byl získán keramický materiál datovaný do období popelnicových polí a latěnu. Mezi zcela ojedinělé nálezy také patří fragment švartnového náramku (Schenk 1998, 227–239).

Během sezony 2017, bylo během záchranných archeologických prací exkavováno a následně zdokumentováno celkem 580 sídlištních objektů. Osídlení v mladší době kamenné dokládají prozatím pouze ojedinělé výkopy, rozmístěné volně po zkoumané ploše.

Osídlení kulturou s lineární keramikou dokládají celkem dva zachycené výkopy, které lze interpretovat jako zásobní jámy. Oba výkopy byly na ploše od sebe vzdáleny zhruba 30 m. V prvním případě byl výkop zásobní jámy zachycen v superpozici s hliníkem, z období popelnicových polí. Výkop byl dochován pouze částečně, stěny jámy měly pravidelný, konvexně podhloubený tvar, nasedající na pravidelné rovné dno. V druhém případě se výkop zásobní jámy rovněž